

PLÁN
VLASTIVĚDNÉHO
MUZEA
V ŠUMPERKU

2024

VLASTIVĚDNÉ **muzeum**
V ŠUMPERKU

příspěvková organizace
zřizovaná Olomouckým krajem

WWW.MUZEUM-SUMPERK.CZ

Hlavní třída 22, Šumperk, IČO: 000 98 311

Základní údaje

Vlastivědné muzeum v Šumperku, příspěvková organizace, se sídlem Hlavní třída 22, Šumperk, IČO 000 98 311, statutární zástupce PhDr. Marie Gronychová, ředitelka.

Webové stránky organizace: www.muzeum-sumperk.cz, e-mail: vmsumperk@muzeum-sumperk.cz, telefon: 583 363 070, ID datové schránky: 74xmakr.

Vlastivědné muzeum v Šumperku, příspěvková organizace, bylo zřízeno na základě zřizovací listiny vydané Olomouckým krajem 17. 3. 2003, s platností od 20. 5. 2003. Hlavní činností je plnění funkce muzea dle zákona 122/2000 Sb. v platném znění.

Vlastivědné muzeum v Šumperku je zapsáno v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Ostravě, oddíl Pr, vložka 780. Je právnickou osobou a vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese zodpovědnost z těchto vztahů vyplývající.

Vlastivědné muzeum v Šumperku, příspěvková organizace, spravuje 5 zařízení:

Muzeum v Šumperku, Muzeum v Mohelnici, Muzeum v Zábřehu, Památník Adolfa Kašpara v Lošticích a Lovecko-lesnické muzeum na zámku Úsov.

I. ÚVOD

Plán Vlastivědného muzea v Šumperku (dále jen VM Šumperk) pro rok 2024 byl vypracován v souladu se směrnicí Olomouckého kraje Pravidla hodnocení ředitelů příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem¹ a směrnicí Rady Olomouckého kraje č. 3/2022² s důrazem na plnění všech základních funkcí muzea včetně dodržování standardů veřejných služeb, akcentováno bude regionální působení organizace, vymezené jak zřizovací listinou, tak charakteristikami sbírek v CES. Současně plán a krátkodobá koncepce akceptují také základní cíle stanovené Státní kulturní politikou 2021–2025³ a Koncepcí rozvoje kultury, kreativity a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2022–2029⁴ (dále jen Koncepce) a také cíle stanovené v Plánu rozvoje Vlastivědného muzea v Šumperku na delší období 2024–2026.

Následující rok 2024 by se po několika hektických letech, kdy byla činnost muzea ovlivněna krizovými opatřeními v souvislosti s pandemií covidu-19 a opatřeními vyplývajícími z energetické krize, mohl již více méně vrátit k normálnímu stavu. Ve všech zařízeních muzea byla provedena úsporná opatření a také provoz byl upraven tak, aby se neplýtvalo energiemi. Ovšem je nutné připomenout, že v posledních několika letech byly velmi mírné zimy a v případě větších, déle trvajících mrazů by mohlo i přes všechna úsporná opatření dojít v příštích letech k nárůstu spotřeby.

Plán na rok 2024 respektuje zásady Koncepce rozvoje kultury, kreativity a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2022–2029 (dále jen Koncepce), která rámcově vymezuje základní směřování kultury pro budoucí sedmileté období. Kultura je zde chápána v širším smyslu v kontextu socioekonomického rozvoje kraje s důrazem na spolupráci a koordinaci činnosti všech aktérů v Olomouckém kraji.

Dalším aspektem ovlivňujícím tvorbu plánu je tradičně fakt, že ještě není přesně známa výše příspěvku na provoz, není ani jasné, zda budou schváleny požadované investiční akce, popř. zda bude vyhověno žádostem o dotace. Prioritně musí být jako každý rok kladen největší důraz na splnění veškerých úkolů organizace vyplývajících ze zákonů (zákonné úpravy týkající

1 Pravidla hodnocení ředitelů příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem, směrnice Rady Olomouckého kraje č. 2/2022 ze dne 19. 12. 2022

2 Směrnice Rady Olomouckého kraje 3/2022, upravující vztahy Olomouckého kraje a zřizovaných příspěvkových organizací a vybrané povinnosti ředitelů příspěvkových organizací

3 Státní kulturní politika 2021–2025+, vydalo MK ČR, ISBN 978-80-87546-41-3

4 Koncepce rozvoje kultury, kreativity a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2022–2029, vydal Olomoucký kraj 2022, ISBN 978-80-7621-059-2

se nejen hlavní činnosti muzea, ale také účetnictví, odměňování zaměstnanců, bezpečnosti práce, požární ochrany, odpadového hospodářství, hygieny, evidence smluv, spisové služby atd.), popř. z dalších opatření zřizovatele (zřizovací listina, směrnice Rady Olomouckého kraje č. 3/2021 - Zásady řízení příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem, Pravidla hodnocení ředitelů příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem atd.).

Základní cíle organizace v roce 2024 jsou z hlediska kultury jako celku stanoveny jako zvyšování dostupnosti a přístupnosti kultury, účinná péče o kulturní dědictví, popř. rozvoj kulturních a kreativních odvětví (totožné s tezemi státní kulturní politiky). Z hlediska muzeí a galerií je to pak zachování schopnosti muzeí kvalifikovaným způsobem spravovat a rozšiřovat sbírky, vědecko-výzkumnou činností prohlubovat jejich poznání a rozšiřovat službu veřejnosti. Velký důraz bude kladen na digitalizaci, která zpřístupňuje kulturu všem občanům. V roce 2024 budou známy výsledky dotací na digitalizaci muzejních sbírek z Národního plánu obnovy. V případě úspěšnosti žádosti dojde k dovybavení digitalizačního pracoviště a také k významnému zkvalitnění a urychlení procesu digitalizace sbírek (opatření 3.1.2 Koncepce).

Kromě digitalizace bude stěžejním úkolem roku 2024 a také roku 2025 spolupráce při rekonstrukci „červené“ budovy v areálu šumperské robotárny. Podle podmínek dotace bude nutné celou akci dokončit v roce 2025, z čehož vyplývá, že již v roce 2024 bude úkolem VM Šumperk nachystat alespoň rámcový scénář jak otevřených depozitářů, tak zejména stálé expozice. V této věci již byla zahájena jednání s neziskovou organizací Post Bellum, konkrétně s pobočkou Paměť národa Střední Morava, a předběžně domluvena spolupráce na tvorbě scénáře nové expozice (opatření 1.4.1 Koncepce a 1.4.2 Koncepce).

Návštěvnost Vlastivědného muzea v Šumperku je rok od roku vyšší. Rok 2022 lámal v návštěvnosti rekordy a stávající rok 2023 se vyvíjí ještě lépe. Již v listopadu jsou tržby za vstupné na úrovni konce roku předchozího a Muzeum Šumperk bude atakovat magickou hranici 1 000 000 Kč, a to zejména díky Muzejíčku. Pro rok 2024 je tedy cílem alespoň udržet nastavenou laťku, ale bude to zřejmě velmi obtížný úkol (cíl 1.4 Koncepce).

Vlastivědné muzeum v Šumperku spravuje 6 sbírek muzejní povahy obsahujících 15 podsbírek zapsaných v CES, v nichž je evidováno 183 739 sbírkových předmětů (inventárních čísel, stav k srpnu 2023). Sbírkotvorná činnost, jako jeden z hlavních cílů muzea, bude pokračovat získáváním nových přírůstků obvyklými způsoby (vlastním sběrem, převody, dědictvím) důsledně v souladu se zřizovací listinou a strategií sbírkotvorné činnosti při dodržování zásad muzejní selekce. Případné nákupy sbírek budou v souladu se zákonem

o účetnictví financovány z fondu investic. Podle možností budou realizovány i akvizice současného výtvarného umění, neboť VM Šumperk plní také funkci regionální galerie. Dary do muzejních sbírek mohou být realizovány pouze v souladu s platnou směrnicí Rady Olomouckého kraje upravující vztahy Olomouckého kraje a zřizovaných příspěvkových organizací. Sbírkový budou odborně zpracovávány v zákonných lhůtách, evidovány a inventovány dle zákona 122/2000 Sb. v platném znění a dle vnitřních předpisů organizace.

Ani v roce 2023 se nepodařilo dořešit otázku právního výkladu inventarizace nově nabytých sbírkových předmětů, které mají vedle přírůstkových čísel také čísla investičního majetku (z tohoto titulu by měly projít řádnou inventarizací každý rok). S tím, jak roste počet sbírkových předmětů, které by měly podléhat každoroční inventarizaci souběžně s inventarizací periodickou, bude tato otázka stále palčivější a inventarizace časově náročnější.

V roce 2024 bude pokračovat druhým rokem nový (již třetí) desetiletý cyklus inventarizace. Plán je proto stanoven tak, aby všechny sbírkové předměty zapsané do roku 2022 byly minimálně jednou inventarizovány. Ve všech sbírkách (kromě uzavřených podsbírek sbírky lovecko-lesnického muzea a podsbírky současnost sbírky šumperského muzea) budou přednostně inventarizovány předměty zapsané do sbírek od roku 2013 do roku 2022. Dále bude inventarizace pokračovat podle inventárních čísel vzestupně od nejnižšího čísla. Celkový počet sbírkových předmětů inventarizovaný v tomto desetiletém cyklu bude cca 185 000 ks (stav sbírek zapsaných v CES k 31. 12. 2022). Ve všech sbírkách bude v souladu s platnou legislativou inventarizováno 10 % sbírkových předmětů. Výjimkou bude podsbírka historická sbírky lovecko-lesnického muzea, kde byla v roce 2023 provedena předávací inventarizace, může být tedy inventarizováno pouze 5 % sbírky.

Digitalizace kulturního dědictví, zajišťující přístup veřejnosti ke sbírkám muzejní povahy a v neposlední řadě také evidenci sbírkového fondu, je aktuálně velkým tématem, které se odráží i ve strategických dokumentech celostátní i krajské povahy týkajících se rozvoje kultury.⁵ Na krajské úrovni se bude proces digitalizace odvíjet od Strategie digitalizace kulturního dědictví ve vlastnictví Olomouckého kraje. Strategie nastavuje podmínky pro provádění digitalizace sbírek včetně základních parametrů. Na rok 2024 je usilováno o získání dotace z Národního plánu obnovy – digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek II – na vybavení digitalizačního pracoviště fotografickou a skenovací technikou a také na pořízení nového

⁵ Státní kulturní politika 2021 – 2025, Cíl 2: Účinná péče o kulturní dědictví, s. 36. Koncepce rozvoje kultury, kreativity a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2022 – 2029, Cíl 3.1.2., s. 74.

systému pro evidenci sbírek. Výsledky digitalizace budou i v souladu s dotačními podmínkami zveřejňovány v on-line prostoru, především na webu muzea a portále eSbírky.

Digitalizace sbírkového fondu a její zpřístupnění na webových stránkách umožňují přístup ke sbírkám široké veřejnosti, čímž je mimo jiné naplňován standard dostupnosti. On-line přístup ke sbírkám je důležitý nejen z hlediska prezentačního, ale i badatelského. Navíc digitalizované sbírky umožňují zvláštní formu prezentace na webových stránkách, a to jak v běžném zobrazení, tak v 3D podobě nebo ve formě 360° rotujících objektů. VM Šumperk vytvořilo na svých webových stránkách velmi atraktivní virtuální prohlídky expozic a výstav, kde se také uplatnilo 3D zobrazení některých sbírkových předmětů. Jedná se o prohlídky expozice v Muzeu Šumperk, expozice Pravěk Mohelnicka v Muzeu Mohelnice a nově rekonstruované expozice domácí fauny a lesnictví na zámku Úsov. Nově byla také doplněna krátká videa, která přibližují historii několika vybraných exponátů umístěných ve stálé expozici Muzea Šumperk (financováno z dotace MK ČR). Návštěvníkům budou tato videa zpřístupněna přímo v expozici pomocí QR kódů, odkazy jsou také na webových stránkách muzea.

Digitalizované sbírkové předměty, zejména ve formě 3D zobrazení, a také panoramatické prohlídky expozic a krátká videa mohou sloužit i jako alternativní zpřístupnění expozic a výstav, které jsou nedostupné pro imobilní návštěvníky. V roce 2024 není v plánu zhotovení nových panoramatických prohlídek expozic, pozornost bude spíše zaměřena na další krátká videa k jednotlivým exponátům, popř. atraktivní prohlídky vytvořené snímáním z dronů (k tomu opatření 1.5.2 Koncepce).

K důležitým úkolům patří opět péče o sbírkový fond a zkvalitňování uložení sbírek. Při práci v depozitářích bude kladen důraz zejména na dodržování zákona a vnitřních předpisů, na korektní vedení přírůstkových knih, jejich řádnou autentizaci (razítko s číslem sbírky v CES), dopracování lokací a řádné sledování klimatických podmínek. Pozornost bude i nadále zaměřena také na ochranu sbírek muzejní povahy před krádežemi, vloupáním a požárem dle metodického pokynu MK ČR č. 1/2010. Kvalita uložení sbírkových předmětů, existence a funkčnost lokačních seznamů, vedení potřebné dokumentace a pořádek v depozitářích budou opět kontrolovány vedoucí oddělení odborné činnosti a ředitelkou organizace (pravidelná roční kontrola i namátkové kontroly).

Olomoucký kraj získal v uplynulém období do svého vlastnictví – a VMŠ do správy – zbývající část areálu tzv. robotárny. V hlavní budově se tak předpokládá rozšíření skladovacích prostor a také depozitářů o další místnosti. Jedná se zejména o umístění historických,

přírodovědných, popř. archeologických sbírek. Kanceláře a badatelný budou výhledově umístěny v druhé nově získané budově, která bude předmětem celkové rekonstrukce realizované přímo Olomouckým krajem s pomocí dotace z EU.

Nově nabyté nemovitosti a jejich co nejúčelnější využití budou prioritním úkolem organizace nejen pro rok 2024. V případě hlavní budovy se bude jednat o úpravu a vybavení těchto prostor pro potřeby depozitářů a skladů (zhotovení EPS a EZS, pořízení regálů, monitorovacích zařízení, zastínění oken apod.). VM Šumperk bude v tomto ohledu usilovat o získání mimorozpočtových zdrojů z programů ISO MK ČR na vybavení depozitářů. V případě „červené“ budovy bude nutné již v době rekonstrukce úzce spolupracovat s projektanty. Bude také nutné specifikovat požadavky na vybavení a zpracovat scénář nové expozice.

Jako každý rok bude VM Šumperk rovněž usilovat o získání mimorozpočtových zdrojů z programů ISO MK ČR na restaurování, popř. nákup sbírkových předmětů. Prioritně budou opět restaurovány výrazně poškozené staré sbírky.

Vědecko-výzkumná činnost bude i v roce 2024 plánovaná tak, aby z každého úkolu vyplynul konkrétní výstup v daném roce, v případě nových úkolů v roce 2025. Cílem vědecko-výzkumných úkolů budou podle možností produkty použitelné zejména pro prezentační účely (výstavy, přednášky, články pro ediční činnost organizace) a zviditelnění činnosti organizace. Pokračujících úkolů je naplánovaných 17, mezi nimi je i pokračující kolektivní příprava přehledových dějin města Šumperka. Nové úkoly jsou plánovány 4. Podporováno bude také zapojení pracovníků do externích projektů (4 úkoly pokračující a 1 nový). Jedná se např. o projekt Preventivní archeologie, kde je Mgr. Jakub Halama, Ph.D., garantem pro okres Šumperk; zástupce organizace působí také ve skupině pro identifikaci a dokumentaci tradiční lidové kultury (Olomoucký kraj), v certifikační komisi „Jeseníky originální produkt“ apod. V oblasti této činnosti se také předpokládá řešení těch vědecko-výzkumných úkolů, v nichž budou odborní pracovníci hrát roli expertograntů, později jen expertů. Jedná se o T-Expedici, projekt zaměřený na nadané a o vědu se zajímající žáky základních a středních škol. Na organizaci této akce by se vedle muzea měly podílet zejména Středisko volného času Doris v Šumperku a MAS Horní Pomoraví a MAS Šumperský venkov. Muzeum by mělo garantovat minimálně dvě sekce, jednu (umělecko)historickou a jednu přírodovědnou.

Spolupráce s dalšími subjekty (opatření 1.4.2 Koncepce) je realizována formou zápůjček, a to jak zápůjček celých výstav, tak i dílčích zápůjček sbírkových předmětů, které jsou uplatňovány zejména ve vztahu k Národnímu památkovému ústavu a také ve vztahu k muzeím,

jak obecním (např. Police, Zvole, Šumperk), tak soukromým (Pivovarské muzeum v Hanušovicích), ale také krajským (Muzeum silnic ve Vikýřovicích, Vlastivědné muzeum Jesenicka, Vlastivědné muzeum v Olomouci). Ve spolupráci s šumperskou knihovnou a dalšími kulturními organizacemi se bude VM Šumperk i v roce 2024 podílet na pořádání jubilejního, již 20. festivalu Město čte knihu a čtvrtým rokem bude v rámci festivalu Blues Alive uspořádána tematická výstava, popř. doplněna Síň slávy Blues Alive, instalovaná v šumperském muzeu v roce 2022. Spolu se Šumperským okrašlovacím spolkem se VM Šumperk zapojí do celorepublikového festivalu Den architektury, tentokrát bude představena formou výstavy architektura komplexu vily a elektrárny v Háji u Třeštiny a k ní navázán doprovodný program. Pokračovat bude rovněž spolupráce s MgA. Romanem Janků při pořádání koncertů z cyklu Klasika Viva a v roce 2024 se šumperské muzeum v rámci festivalu Klášterní hudební slavnosti zapojí do připomenutí dvojího výročí významného barokního malíře Jana Kryštofa Handkeho. Ve spolupráci se záchrannými spolky a místními útulky se uskuteční další, již 17. ročník zábavné soutěže Šumperský hafan; nově byla navázána spolupráce také se spolkem modelářů, plánovaná je součinnost při pořádání výstavy modelů v srpnu 2024.

Díky Muzejíčku šumperského muzea se podařilo zaujmout zejména školky a žáky prvního stupně základních škol, střední školy se zatím stále nedaří do muzea nalákat ve větší míře. Výjimkou je aktivní účast Gymnázia Šumperk při pořádání festivalu Město čte knihu, kdy studenti šumperského gymnázia tradičně účinkují na vernisáži výstavy v muzeu. V Muzeu Zábřeh proběhnou opět soutěže pro školy pořádané pod patronací starosty města (viz opatření 1.4.3 Koncepce).

Prezentační činnost muzea je rámcově vymezena standardy veřejných služeb, které jsou konkretizovány ve zřizovací listině. Jedná se zejména o zpřístupnění sbírek formou muzejních výstav, muzejních programů, publikací a webových prezentací (standard časové dostupnosti), dodržení standardů ekonomické dostupnosti zavedením slev a volných vstupů, popř. dodržení standardů fyzické dostupnosti pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace (podle stavebních možností objektů). Výstavy a muzejní programy byly vybírány tak, aby byly stejně jako v minulých letech nejen návštěvnicky atraktivní, ale také aby plnily hlavní funkce muzea, tj. prezentovaly sbírky muzejní povahy a vlastní vědecko-výzkumnou činnost.

V ediční činnosti bude stěžejní publikací tradičně další svazek Severní Moravy. V rámci Knihovničky Severní Moravy bude v letech 2024–2025 připravena k vydání publikace věnovaná historii a architektuře hotelu Perk (původně Grand) v Šumperku nebo publikace

o lidové architektuře, popř. katalog k expozici hrnčířství a loštických pohárů v PAK Loštice. V roce 2024 by měl být také vydán doprovodný katalog k výstavě připravené ve spolupráci s městem Zábřeh k 770. výročí města.

Prorodinná politika bude v podmínkách VM Šumperk realizována opět zejména v Muzejíčku, které vzniklo v roce 2016 jako specifické zařízení pro rodiny s dětmi, děti a mládež, pro všechny, kteří si rádi pohrají, zasoutěží nebo vyzkouší nějaké dnes již zapomenuté činnosti. Od vzniku Muzejíčka v únoru 2016 do konce listopadu 2023 bylo realizováno již 23 dětských výstav, které navštívilo téměř 86 000 osob. V roce 2024 budou v Muzejíčku instalovány dvě nové výstavy s dětskou tematikou, jejichž prostřednictvím se budou děti všech věkových kategorií nejen bavit, ale také přirozenou, jim adekvátní formou seznamovat s prezentovanými tématy. První z nich bude mít název S Muzejíčkem kolem světa. Inspirací pro tuto výstavu jsou ilustrace Dalibora Nesnídala ke knize Vola bys přes všechny svět vodil. Navíc bude součástí instalace také připomínka 20. výročí vstupu ČR do EU. Od podzimu pak bude Muzejíčko patřit pravěku a malým archeologům. Ke všem výstavám v Muzejíčku budou organizovány doprovodné akce a programy. Muzejíčko tradičně navštěvují i speciální školy ze Šumperka (Schola Viva; dětský domov se školou; Pomněnka; MŠ a ZŠ Hanácká v Šumperku a od roku 2022 také děti z azylového domu). Viz opatření 1.4.1 Koncepce.

Zázemí pro rodiny s dětmi (možnost využití přebalovacího pultu a přípravy jídla pro děti a kojence) je vybudováno i v Lovecko-lesnickém muzeu na zámku Úsov. Pro rodiny s dětmi zde bude i v roce 2024 připraven speciální „dětský“ návštěvnický okruh, který zahrnuje interaktivní expozici fauny a flóry ve 2. NP zámku, výstavu Safari na zámku Úsov, instalovanou v podkroví zámku, a také interaktivní expozice na nádvoří zámku (Strašidelný labyrint, Putování středověkem).

Předkládaný plán výstav je opět více méně rámcový, je možné, že dojde k jeho úpravě, a to v závislosti na aktuální situaci. Ze 34 naplánovaných krátkodobých výstav přechází 9 z roku 2023, nově instalovaných výstav bude tedy 25. Nabídka bude pestrá, mezi nejvýznamnější počiny roku 2024 se jistě zařadí výstavy se zapojením veřejnosti – 25. výstava živých hub a výstava zaměřená na fenomén kutilství. Ve spolupráci s městem Zábřeh bude připravena výstava k 770. výročí města. Aktivně přejatou bude výstava věnovaná elektrárně a vile v Háji u Třeštiny, která je připravována u příležitosti konání Dnů architektury, jichž se muzeum též aktivně účastní. V Památníku A. Kašpara v Lošticích bude připomenuto 90. výročí úmrtí malíře Adolfa Kašpara.

VM Šumperk bude i nadále nabízet výstavní prostory také začínajícím umělcům. V Galerii mladých v Muzeu Šumperk a v Minigalerii Muzea Zábřeh mohou začínající nebo amatérští umělci vystavovat svou tvorbu. Jedná se o velmi oblíbený počin, který je určitou formou tzv. kulturních inkubátorů. Oba prostory jsou poměrně hojně využívány. Viz opatření 1.3.2 Koncepce.

V šumperském muzeu bude v letních měsících opět využíváno také nádvoří, ať již to budou akce vlastní (letní vernisáže, Muzejní noc, Šumperský hafan, Mezinárodní den archeologie atd.), či akce, kde VM Šumperk vystupuje jako spolupořadatel nebo partner (Slavnosti města Šumperka, Revival, výstava klubu modelářů, Blues Alive atd.). Kromě pořádání jednorázových akcí je nádvoří šumperského muzea od jara do podzimu součástí Muzejíčka, jsou zde různé aktivity pro děti a venkovní posezení pro návštěvníky, kteří si zde mohou vypít kávu, zatímco děti si hrají v bezpečném a uzavřeném prostoru. Nádvoří šumperského muzea je také již několik let útočištěm pro milovníky jógy pod širým nebem. Na zámku Úsov je nádvoří využito jak při běžných prohlídkách, tak i při speciálních akcích (Pohádkový den, Bílá paní, Halloween). Viz opatření 1.4.2 Koncepce.

V oblasti stálých expozic je pro rok 2024 v plánu zhotovení projektové dokumentace na reinstalaci historických expozic v Muzeu Zábřeh (investiční žádanka č. 2022/000659 – investorem VM Šumperk). S rekonstrukcí historických expozic v zábřežském muzeu se počítá nejdříve v roce 2025. Aktuálně bude do investičních žadanek na rok 2024 zařazena také příprava projektové dokumentace na novou expozici v tzv. robotárně v Šumperku, neboť projektová dokumentace rekonstrukce celé „červené“ budovy se dokončuje již v současné době (termín dokončení PD je začátek roku 2024) a bylo by žádoucí, aby během samotné stavby byly již aplikovány požadavky, které si vyžádá instalace expozice (např. elektrické rozvody, datové rozvody, osvětlení atd.).

Drobnější doplnění či obměny expozic se plánují v Grafickém kabinetu V. Hollara v Muzeu Zábřeh, kde bude v druhém pololetí 2024 představena další část z kolekce Hollarových grafik inspirovaných přírodou, a také v nové Síni slávy Blues Alive v Muzeu Šumperk, kde se počítá s doplněním instalace o další darované hudební nástroje.

Velká pozornost bude věnována opět propagaci, zejména pak propagaci v médiích a na internetu, a to jak na vlastních webových stránkách, tak i na různých jiných webech, jako např. www.kudyznudy.cz, www.mapy.cz, www.firmy.cz atd. Od roku 2024 bude rozšířena propagace muzea v rámci projektu Objevuj památky. V roce 2023 byl členským objektem

pouze zámek Úsov. Od roku 2024 bude do projektu zapojen také objekt Muzea Šumperk. Propagace Objevuj památky zahrnuje jak webovou prezentaci (www.objevujpamatky.cz), tak i podporu členských subjektů na sociálních sítích projektu. Nadále bude pokračovat spolupráce s marketingovou společností m-Ark Marketing a reklama s.r.o., která bude v roce 2024 rozšířena o magazín Dovolena s nápadem Objevuj památky.

Další propagace muzea probíhá prostřednictvím spolupráce s Vědeckou knihovnou v Olomouci, která čtvrtletně vydává kulturní revue KROK, jehož součástí je i propagace výstav a akcí Vlastivědného muzea v Šumperku. Dlouhodobou spoluprací v oblasti propagace máme rovněž s Asociací muzeí a galerií ČR.

Propagace muzea v rámci tištěných médií zahrnuje zejména měsíčník Šumperský zpravodaj vydávaný městem Šumperk a příležitostnou propagací muzejních výstav a akcí ve Speciálu MF Dnes Náš kraj. V roce 2024 budeme nadále pokračovat v úspěšné spolupráci s regionálními informačními centry.

Webové stránky organizace www.muzeum-sumperk.cz byly inovovány v roce 2022 a do provozu byly uvedeny v prvním čtvrtletí roku 2023. Byl vytvořen nový vizuál, nově pojatá je i celá architektura webových stránek. Obsah však zůstal více méně zachován, včetně panoramatických prohlídek expozic a prezentace sbírkových předmětů ve 3D formátu. Nově byly pořízeny také velmi atraktivní propagační prohlídky Muzea Mohelnice a Loveckolesnického muzea na zámku Úsov, které vznikly pomocí dronu. Do budoucích let se počítá ještě s podobnou prohlídkou šumperského muzea.

Využívány budou i nadále oba facebookové profily (Vlastivědné muzeum v Šumperku, zámek Úsov). Vlastní facebookovou stránku, administrovanou VM Šumperk, má i Šumperský hafan. Díky skutečnosti, že se organizace stala osobou identifikovanou k DPH, může být využívána i placená fb propagace. Vlastivědné muzeum v Šumperku má i vlastní instagram. Zajímavou a účinnou formou propagace je také spolupořádání různých nadregionálních akcí a setkání v zařízeních muzea (Šumperský hafan ve spolupráci se zahraničními a regionálními útulky, kdy v porotě je mnoho významných a známých osobností), partnerství při mezinárodním festivalu Blues Alive, kdy jsou akce v šumperském muzeu propagovány v celostátních médiích v rámci propagace festivalu, popř. při regionálních festivalech Město čte knihu nebo Dny architektury. Z těchto akcí pak vznikají různé dokumenty a zprávy, které se šíří zejména prostřednictvím sociálních sítí a které jsou skvělou formou bezplatné propagace.

Propagace prostřednictvím webu a sociálních sítí se velmi rychle rozvíjí a díky kvalitním a zajímavým příspěvkům, včetně atraktivního grafického zpracování, se navyšují také počty sledujících jak na fb, tak zejména na instagramu.

Oprava a údržba budov, které má VM Šumperk ve správě či v nájmu, bude realizována dle pravidel stanovených směrnicí Rady Olomouckého kraje č. 3/2022 a zřizovací listinou. Organizace bude moci dodavatelsky provádět údržbu nemovitého majetku podle výše uvedené směrnice do výše 200 000 Kč. Při provádění běžné údržby se počítá se zapojením pracovníků oddělení provozu a výroby. Do plánu oprav a investic nebyly zatím pro rok 2024 zařazeny žádné akce týkající se opravy a údržby budov, nicméně je pravděpodobné, že v souvislosti s revitalizací „robotárny“ budou investiční žádanky aktuálně doplňovány. V této souvislosti budou operativně provedeny i úpravy v plánu čerpání fondu investic.

Pracovníci oddělení provozu a výroby se budou opět podílet na opravách a údržbě všech objektů ve správě VM Šumperk. Stále více jsou, a to zejména stolaři, využíváni při výstavní činnosti – vyrábějí výstavní fundus, pomáhají při instalacích výstav (montáž, demontáž, osvětlení, audio efekty, nátěry apod.) a především tvoří interaktivní prvky a speciální exponáty na výstavy, zejména do Muzejíčka. Díky existenci pracovní skupiny s dobře vybavenými dílnami může organizace produkovat vlastní autorské výstavy v originální instalaci s naprosto unikátními doplňkovými aktivitami. O takové výstavy opět projeví zájem i další muzea a jiné organizace, a tak lze předpokládat, že i v roce 2024 poputují výstavy z dílny VM Šumperk po celé republice, čímž reprezentují nejen VM Šumperk, ale také Olomoucký kraj.

V rámci doplňkové činnosti se s největšími příjmy počítá opět z pronájmů nevyužitých prostor (Pavlinin dvůr v Šumperku), z krátkodobých pronájmů (zejména nádvoří Pavlinina dvora) a také z činnosti stolařů, zedníků a zámečníka a z hostinské činnosti. Doplňková činnost bude provozována tak, aby byly dodrženy všechny nároky vyplývající z nového metodického pokynu zřizovatele pro doplňkovou činnost.

Ekonomické oddělení má kromě běžné, velmi náročné agendy za úkol také spolupracovat při získávání mimorozpočtových zdrojů, zejména v oblasti administrace žádostí o dotace a také jejich následného řádného vyúčtování. Pro rok 2024 již byly podány některé žádosti na MK ČR, jedná se zejména o program ISO II D/d (Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví) na restaurování sbírkových předmětů. V oblasti akvizic se předpokládá podání žádosti z Akvizičního fondu MK ČR, který je určen na vykupování uměleckých děl mladších 50 let. Na rok 2024 je rovněž v souladu s prioritami zřizovatele usilováno o získání dotace z Národního

plánu obnovy – Digitalizace kulturních statků a národních kulturních památek II. – na pořízení nové digitalizační techniky a také na pořízení nového systému pro evidenci sbírek.

Další dotační tituly nebyly zatím vypsaný, nicméně VM Šumperk se bude opět ucházet o dotace z rozpočtů obcí (Šumperk, Zábřeh, Mohelnice, Loštice, Úsov). Tyto dotace jsou směřované na podporu konkrétních akcí nebo výstav.

Specifickou formou fundraisingu je beze sporu i doplňková činnost, která bude i nadále provozována tak, aby nebyla na úkor činnosti hlavní, nicméně aby díky ní byly navýšeny zisky organizace.

Vzdělávání zaměstnanců bude již tradičně probíhat v několika liniích. Jedná se o zákonná periodická školení pro všechny zaměstnance, tj. školení BOZP jednou za tři roky a školení PO také jednou za tři roky. Další skupinu tvoří zákonná školení řidičů profesionálů, řidičů referentských, kotelníka a řemeslníků. Samostatně je nutné vyčlenit školení ekonomického a administrativního charakteru. Posledním okruhem jsou různá školení, semináře a konference podle oboru jednotlivých odborných pracovníků. Semináře a konference pro tzv. odborné pracovníky budou vybírány tak, aby přednost měly semináře týkající se zákonných povinností (CES, Demus, popř. nový evidenční SW, digitalizace sbírek, památkový zákon, autorský zákon atd.). Velmi důležitá jsou také různá školení a semináře k využití dotačních titulů. Semináře budou realizovány jak prezenční, tak i on-line formou. Viz opatření 2.3.2 Koncepce.

Závěrečné shrnutí

Základním úkolem pro rok 2024 bude jako každý rok udržet muzeum jako sbírkotvornou instituci s regionální funkcí. Maximum pozornosti bude věnováno podstatě činnosti muzea, tj. sbírkám muzejní povahy, jejich řádnému uložení, evidenci, zpracování a restaurování.

V roce 2024 bude prioritou úprava prostor v částech „robotárny“, které budou sloužit jako depozitáře, popř. dojde již k přesunu některých sbírkových předmětů do nových prostor. Dalším velkým úkolem bude spolupráce při rekonstrukci „červené“ budovy v areálu „robotárny“, zejména v oblasti budoucí expozice a otevřených depozitářů.

V plánu investic je zatím jedna akce, která povede k zatraktivnění stálých expozic (Muzeum Zábřeh); předpokládá se také zahájení prací na nové expozici v „robotárně“ – viz opatření 1.4.1 Koncepce.

Díky velkému množství vlastních autorských výstav může organizace přilákat návštěvníky z mnoha cílových skupin. Úspěšně se to daří zejména v případě dětí, a to především díky

šumperskému Muzejíčku. Spolupráce se školami je realizována nabídkou doprovodných programů, které jsou cíleny přímo na dané rámcově vzdělávací programy. Pro školy jsou také organizovány speciální muzejní programy a soutěže (např. Muzeum Zábřeh) – viz opatření 1.3.1 a 1.3.2 Konceptce. Marginalizované skupiny navštěvují VM Šumperk pravidelně, zejména speciální školy a zařízení typu azylového domu apod.; rozvíjí se také spolupráce s šumperským SONS – Sjednocenou organizací nevidomých a slabozrakých (viz opatření 1.5 Konceptce). Obecně je dostupnost muzeí pro všechny stanovena standardy veřejných služeb, které VM Šumperk striktně dodržuje.

V posledních letech se také rozvinula a prohloubila kooperace VM Šumperk s dalšími kulturními institucemi (Město čte knihu, Blues Alive, Dny architektury apod.). Formou pronájmu, popř. partnerství se VM Šumperk bude i v roce 2024 podílet také na organizaci Šumperského majálesu, Slavností města Šumperka, výstavy modelářů, Šumperského hafana nebo venkovních akcí Domu kultury Šumperk – viz opatření 1.4.2 Konceptce.

Prezentace tvorby mladých začínajících umělců je již několik let náplní Galerie mladých v Muzeu Šumperk a Minigalerie v Muzeu Zábřeh (opatření 1.3.2 Konceptce).

Pokračující digitalizace sbírkových předmětů a doplňování prohlídek expozic a webových prezentací o 3D modely sbírkových předmětů naplňují opatření 3.1.1. Konceptce.

Plnění opatření 2.3.2 Konceptce naráží na nepružnost a zastaralost platových tarifů, kdy zejména mladé zaměstnance lze jen velmi obtížně odměňovat tak, aby práce v kulturní instituci byla i z hlediska finančního ohodnocení atraktivní. Průměrné mzdy dosahuje jen mizivá část zaměstnanců, a to zejména jen díky nenárokovým složkám platu. Zaručená mzda sice vzrostla, jenže při jejím uplatnění zaměstnanec nepostupuje velmi dlouhou dobu do vyššího platového stupně. Stejně tak není prozatím realizovaná vize, že budou navyšovány fondy odměn organizace z přebytku hospodaření. Jediným zdroje navýšení fondu odměn je pak doplňková činnost, popř. různé dotace. Ovšem většina „běžných“ dotačních titulů např. z MK ČR není určena na financování platů. Benefity je možné realizovat jen v rámci zákonných mantinelů (pravidla čerpání FKSP), ovšem pro rok 2024 bude zřejmě i tato výhoda značně zákonem limitována.

PhDr. Marie Gronychová, ředitelka VM v Šumperku

II. PŘEHLED ZÁKLADNÍ ČINNOSTI

1. Sbírky

Zařazování předmětů do sbírek, jejich evidence a dokumentace, inventarizace, zápis do CES a další práce budou prováděny dle zákona č. 122/2000 Sb. v platném znění, vyhlášky č. 275/2000 Sb., metodického pokynu MK k provádění některých činností souvisejících s tvorbou sbírek, péčí o sbírky a vývozem sbírkových předmětů do zahraničí a také dle strategie sbírkotvorné činnosti VM Šumperk.

1.1 Evidence

1.1.1 Chronologický zápis

V roce 2024 bude pokračovat průběžné systematické doplňování všech sbírek a podsbírek sbírkotvornou činností z výzkumných úkolů, vlastními sběry, nákupy, převody, u archeologických sbírek ze záchranných výzkumů. Nadále budou dokumentovány přírodní i společenské změny společnosti, regionální literatura, umění, řemeslné činnosti a lidová kultura v šumperském regionu. Zvláštní důraz je nadále kladen na dokumentaci současnosti. Předměty budou do sbírek muzea zapsány na základě jednání Poradního sboru pro sbírkovou činnost dle platných směrnic ředitelky Stanovy PSSČ a Strategie sbírkotvorné činnosti VM.

kurátoři sbírkových fondů

1.1.2 Systematická evidence

Průběžné zajišťování evidence nových přírůstků po schválení v PSSČ a v CES dle zákona č. 122/2000 Sb., vyhlášky č. 275/2000 Sb.

Katalogizace sbírkových přírůstků evidovaných v chronologické evidenci podsbírek v letech 2021–2024.
--

1.2 Inventarizace sbírek

V roce 2024 bude inventarizace probíhat v souladu se zákonem 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, v platném znění, metodickým pokynem č. 4688/2007, o zajištění průkaznosti evidence sbírkových předmětů a stanovení režimu zacházení se sbírkou v muzeích a galeriích spravujících sbírky ve vlastnictví státu a územních samosprávných celků, vyhlášky MF 270/2010 Sb. ze dne 8. září 2010.

Sbírky budou inventarizovány podle inventárních čísel vzestupně. Součástí inventarizace

bude digitalizace části sbírek podle plánu činnosti a přepis evidenčních karet do programu Demus i s údajem o uložení předmětu. Údaj o uložení předmětu bude vyznačen do chronologické, systematické i počítačové evidence sbírek. K inventarizaci sbírek bude vydán příkaz ředitelky VM.

V roce 2024 bude pokračovat druhým rokem nový desetiletý cyklus inventarizace. Plán je proto stanoven tak, aby všechny sbírkové předměty zapsané do roku 2022 byly minimálně jednou inventarizovány. Ve všech sbírkách (kromě uzavřených podsbírek sbírky lovecko-lesnického muzea v Úsově a podsbírky současnost sbírky šumperského muzea) budou přednostně inventarizovány předměty zapsané do sbírek od roku 2013 do roku 2022. Dále bude inventarizace pokračovat podle inventárních čísel vzestupně od nejnižšího čísla. Celkový počet sbírkových předmětů inventarizovaný v tomto desetiletém cyklu bude cca 185 000 ks (stav sbírek zapsaných v CES k 31. 12. 2022). Ve všech sbírkách bude inventarizováno 10 % sbírkových předmětů. Výjimkou bude podsbírka historická sbírky lovecko-lesnického muzea v Úsově, kde byla v roce 2023 provedena předávací inventarizace, může být tedy inventarizováno pouze 5 % sbírky.

1.2.1 Zpracování sbírkových předmětů za využití počítače a programu evidence sbírkových předmětů DEMUS

Průběžná katalogizace nových přírůstků a přepis stávajících katalogizačních karet, přepsány budou karty zejména těch předmětů, které budou inventarizovány v roce 2024. Plánován je přepis cca 1000 karet (přírodovědné sbírky, archeologie).

V případě přidělení dotace z Národního plánu obnovy bude zřizovatelem realizováno výběrové řízení na dodavatele nového evidenčního softwaru, a tudíž i provedena migrace dat ze stávajícího systému do nového.

1.2.2 Digitalizace sbírkových předmětů

Digitalizace zejména těch předmětů, které budou inventarizovány, a předmětů zapůjčovaných muzeem na základě smlouvy o výpůjčce, nájmu nebo innominátní smlouvy v souladu se směrnicí ředitelky Zásady pro manipulace se sbírkovými předměty při jejich převozu. V případě přidělení dotace z Národního plánu obnovy bude pořízena nová technika pro digitalizaci sbírek, kromě samotného procesu digitalizace se tedy bude intenzivně pracovat i na zveřejňování digitalizovaných sbírek – web muzea, ale především eSbirky.cz.

Celkem by ve všech sbírkách VM Šumperk mělo být digitalizováno min. 2 000 sbírkových předmětů.

1.3 Restaurování a konzervace

1.3.1 Základní ošetření

Základní ošetření bude provedeno u všech nově získaných sbírkových předmětů (všechny sbírky).

1.3.2 Desinfekce sbírek

- **Sbírka šumperského muzea, zábřežského a mohelnického muzea, Havelkova muzea a PAKu v Lošticích**

Pravidelná desinfekce textilu, vyplynování zoologických a botanických sbírek (depozitáře, expozice) ve II. pololetí, průběžná desinfekce desinsekčními prostředky během roku.

- **Sbírka Lovecko-lesnického muzea v Úsově**

Očištění všech vystavených exponátů na Úsově před turistickou sezonou, plynování všech sbírkových předmětů v expozici.

1.3.3 Zásadní ošetření

Ve všech sbírkách a podsbírkách bude provedena konzervace nových, zejména archeologických přírůstků a rekonzervace vybraných souborů stanovených na základě inventarizací. Konzervace a rekonzervace bude provedena dle potřeby i u předmětů, které budou použity na výstavách.

1.3.3.1 Konzervace, 1.3.3.2 Rekonzervace

Všechny sbírky – přednostní konzervace sbírkových předmětů pro instalaci na výstavách, nově získaných sbírkových předmětů, předmětů inventarizovaných. Také pravidelná rekonzervace zbraní (zejména v historické podsbírce lovecko-lesnického muzea v Úsově). Dle aktuální potřeby ošetření proti červotočům a plísním.

Dále se týká archeologických nálezů – sbírka šumperského muzea, podsbírka archeologická; sbírka mohelnického muzea, podsbírka archeologická:

- ošetření a konzervace předmětů získaných při detektorových prospekcích
- nekonzervované kovové předměty z přírůstků 2021-2023
- materiál získaný při výzkumu v Dubicku, Za kostelem v sezóně 2019–2020 (případně 2021–2023)
- případné archeologické výzkumy v roce 2024, ošetření a konzervace předmětů při nich získaných

- rekonzervace kovových předmětů ze starých sbírek

1.3.3.3 Restaurování

Restaurování sbírkových předmětů bude provedeno podle finančních možností organizace a v závislosti na získání případné dotace (dotační program MK ČR ISO/D). Uvedený přehled je tedy pouze orientační, neboť v době tvoření plánu není možné přesně specifikovat, jaká bude finanční situace organizace v roce 2024.

Sbírka šumperského muzea

Podsbírka historická, externí restaurování

Dřevěný polychromovaný podstavec, H 37 163 - 75 000 Kč – Špačkovi – žádost ISO II/D

Obraz Bůh Otec, H 19499, restaurátorka Kopecká - 98 900 Kč – žádost ISO II/D

Obraz sv. Anny, H 21490, 92 000 Kč - restaurátorka Kopecká – žádost ISO II/D

1.3.3.4 Preparace

Repreparace a konzervace stávajících exponátů v počtu 10 kusů zoologické podsbírky sbírek šumperského muzea a Lovecko-lesnického muzea na zámku Úsov.

1.4 Práce se sbírkami

Ve všech depozitářích bude probíhat pravidelné sledování a budou prováděny klimatické záznamy režimu v depozitářích a výstavních prostorech podle směrnice ředitelky Depozitární řád VM v Šumperku, a to nejméně 1x za měsíc, dále vedení záznamů o vstupech do depozitářů – dle platné směrnice, vedení přírůstkových knih, úklid v depozitářích a v regálech, zpracovávání lokačních seznamů; spolupráce na digitalizaci sbírkových předmětů, vyhledávání a zpětné uložení zapůjčovaných sbírkových předmětů, podle směrnice Režim zacházení se sbírkami Vlastivědného muzea v Šumperku.

1.5 Centrální evidence sbírek

Průběžné zajišťování evidence nových přírůstků po schválení v PSSČ v CES dle zákona č. 122/2000 Sb., vyhlášky č. 275/2000 Sb., směrnice ředitelky Režim zacházení se sbírkami Vlastivědného muzea v Šumperku.

1.7 Depozitáře

Při práci v depozitářích bude kladen důraz na bezpečné uložení sbírek, zpracování lokace, průkaznost evidence a na správnou regulaci klimatických podmínek. Robotárna - v objektu tzv. Kobky (archeologické depozitáře) je nutné dořešit instalaci protipožárních čidel. Zahájit

přípravy pro zřízení nových depozitárních místností v nově získané části hlavní budovy (zabezpečení, úložné systémy).

1.8 Předměty se vztahem ke sbírkám v jiné evidenci

Pokračování v evidenci předmětů vztahujících se ke sbírkám na evidenčních kartách (faksimile, modely, figuríny apod.) a v evidenčních sešitech (srovnávací materiál ad.) dle směrnice upravující evidenci předmětů se vztahem ke sbírkám.

1.8.3.1 Knihovna

Akviziční činnost, pokračování v katalogizaci a evidenci knižních přírůstků, prepis knih do programu Verbis (novější verze KpWinSQL), přímé uložení na serveru Městské knihovny T. G. Masaryka Šumperk. Evidence a cirkulace časopisů, zajištění jejich vazby, meziknihovní výpůjční služba, výstřižková služba a pravidelná inventarizace publikací, zasílání povinného výtisku a nabídkové povinnosti dle zákona č. 37/1995 Sb., přidělování ISBN, čtvrtletní vyhodnocení hospodárnosti v muzejní knihovně dle směrnice č. 2/2018 a sledování rozpočtu vzhledem k nákupu odborné literatury a předplatného novin a periodik. Provedení řádné revize knihovního fondu (cca 20 % knihovních dokumentů).

Lipenská

1.8.3.2 Archiv

Průběžné zařazování písemností, vedení archivní knihy, skartace, vedení stavebního archivu a spisovny, vedení zápůjček dokumentace.

1.8.3.3 Fotoarchiv

Digitalizace sbírkových předmětů (ve spolupráci s kurátory sbírkových fondů), zpracovávání a evidence CD a DVD nosičů vlastních a převzatých, zapůjčování fotografií, negativů, postupná katalogizace negativů, vystavování licenčních smluv ad.

Vedle digitalizace sbírkových předmětů (ve spolupráci s P. Kozákovou) bude fotoarchiv průběžně doplňován rovněž o fotodokumentaci měst a obcí v regionu, zaměřenou především na stavební proměny města Šumperka a okolí.

Kozáková, Kudelová

2. Vědecko-výzkumná činnost

2.1 Interní úkoly

2.1.1 Vlastní výzkum nebo vedoucí výzkumu

2.1.1.1 Pokračující úkoly

Osídlení Mohelnicka, Zábřezska a Šumperka ve starším pravěku

Řešitelka: B. Tomešová

Víceletý dílčí úkol **Neolitické osídlení povodí horní Moravy.**

Vzhledem k množství jiných úkolů bude v roce 2024 pozastavena revize movitých nálezů ze sondážního výzkumu a sběrů z neolitické lokality Újezd-Žádlovice prováděných v 50. letech minulého století.

Osídlení Mohelnicka, Zábřezska a Šumperka v mladším pravěku

Řešitel: J. Halama

Víceletý dílčí úkol **„Hradiště Obersko – pravěká pevnost a sídlo mocných“**

V r. 2024 proběhne zpracování části nálezových zpráv z realizovaných preventivních detektorových průzkumů na lokalitě a v jejím okolí.

Dokumentace regionu Šumperska – společenský, průmyslový a kulturní vývoj od roku 1918 do současnosti

Řešitelka: Michaela Kollerová

Dokumentace společenského, kulturního, hospodářského i politického vývoje regionu – sbírkotvorná činnost, fotodokumentace změn a událostí. Dle tématu možný přesah do období 19. století.

Pokračující dílčí úkol: Vývoj poskytování zdravotní péče v regionu v období 19.–20. století

Úkol zaměřen zejména na historii zdravotnických zařízení v regionu, poskytování lékařské péče, péče o zdraví obecně, také zřetel na lékárny, lázeňskou péči.

Výstupy:

- výstava: Kam nechodí slunce, tam chodí lékař – repríza v Muzeu Mohelnice
- komentované prohlídky

Nový dílčí úkol: **Válečné události v regionu**

Úkol vychází z oznámeného tématu plánovaného XXIV. Svatováclavského setkání v Jeseníku. Vzhledem k 110. výročí začátku 1. světové války bude nejspíše zpracováno téma z tohoto

období a jako pravděpodobné se jeví téma zaměřené na tzv. wehrschildy ve sbírkách šumperského muzea.

Výstup:

- článek do sborníku ke XXIV. Svatováclavskému setkání v Jeseníku
- referát na odborném semináři konaném v rámci setkání

Dokumentace regionu Mohelnicka, společenský, průmyslový a kulturní vývoj od roku 1945 do současnosti

Řešitel: Zbyněk Žouželka

Sbírkotvorná činnost, pořizování fotodokumentace – současnost města (zejména nové stavby, rekonstrukce, pokračování revitalizace historického jádra města). Výstupem bude databáze fotografií.

Průmyslový rozvoj Mohelnice (Mohelnicka) od 2. poloviny 19. století do roku 1945

Řešitel: Zbyněk Žouželka

Sestavení přehledu mohelnických firem v daném období. Studium pramenů.

Dokumentace regionu Lošticka, společenský, průmyslový a kulturní vývoj

I. Osobnosti Loštic

Řešitelka: Pavlína Janíčková

Nový dílčí úkol: **Osobnosti Loštic – Adolf Kašpar** – malíř, grafik a ilustrátor, patří mezi významné osobnosti Loštic.

Výstup: **Výstava k 90. výročí úmrtí A. Kašpara**

V roce 2024 uplyne 90 let od jeho předčasného úmrtí. Výstava představí nové akvizice získané do sbírek PAK za poslední roky, především soubor ilustrací k dílu A. Jiráska *U nás* a kolekci maleb a kreseb ze sbírky p. Ovčáříjové, jakož i osobní předměty z pozůstalosti A. K.

II. Expozice loštických pohárů. Hrnčířství na Lošticku v proměnách času

Řešitelé: Jakub Halama, Pavlína Janíčková

Nová expozice v PAK byla v r. 2020 dokončena a otevřena. Zbývá publikační výstup:

Tištěný průvodce k nové expozici loštického hrnčířství v PAK; případně rozšířená verze průvodce ve formě katalogu (v rámci edice *Knihovnička SM?*). Textové podklady byly již odevzdány v roce 2022, ale z časových důvodů byl průvodce odložen na další období.

Expozice v PAK: Ilustrátor a malíř Adolf Kašpar

Řešitelka: Pavlína Janíčková

Příprava scénáře nové stálé expozice v 1. patře Památníku Adolfa Kašpara v Lošticích.

Z důvodu odložení příprav tohoto projektu byl úkol dočasně pozastaven.

Kříže, kapličky a boží muka v okr. Šumperk

Řešitelky: Mária Kudelová, Pavlína Janíčková

Zpracování drobných sakrálních staveb z katastrů dalších čtyř obcí.

Výstup 2024:

- Zveřejnění dalších čtyř obcí na webu VM Šumperk.

Kultura odívání 20. století

Řešitelka: Mária Kudelová

Úkol pozastaven.

Lidová architektura na severní Moravě

Řešitelka: Mária Kudelová

Příprava publikace, rozšíření výzkumu – stavební plány, doplnění textů, případně fotografická dokumentace. Výstup:

- Publikace Lidová architektura na severní Moravě – předpokládané vydání 2024–2025.

Výtvarní umělci regionu

Řešitelka: Kristina Lipenská

Lenka Müllerová – úkol pozastaven z důvodu mateřské dovolené

Také v roce 2024 bude probíhat doplňování sbírky regionálního umění se zaměřením na její prezentaci ve VM v Šumperku, průběžná aktualizace, doplňování a shromažďování podkladů k regionálním umělcům, jejichž biografické medailony jsou často využívány jako nepostradatelné podklady pro různé výstavní projekty a publikační činnost. Dále budou dokumentovány aktivity výtvarných regionálních umělců a vyhledávány přínosné akvizice do sbírek. V rámci cyklu Po stopách šumperských architektů, který mapuje architekturu a významné architekty na Šumpersku, bude realizována repríza výstavy Pohnutá historie: Elektrárna a vila v Háji u Mohelnice, aktivně přejatá z Muzea umění Olomouc. Bude probíhat příprava výstavy ke sto letům od narození sochaře, malíře a básníka Jiřího Jílka (otevření

plánováno na leden 2025). Průběžně bude doplňován fotoarchiv VMŠ, tj. pořizována fotodokumentace zaměřená především na stavební proměny a výtvarné realizace v Šumperku a jeho okolí.

Výstupy v roce 2024:

- sbírkotvorná činnost
- průběžné doplňování fotoarchivu VMŠ, fotodokumentace zaměřená především na stavební proměny a výtvarné realizace v Šumperku a jeho okolí
- dramaturgie výstav v Galerii mladých Muzea Šumperk – Lipenská
- článek do sborníku Severní Morava – Středověké malby v kostele Narození P. Marie v Brníčku (pracovní název) – Lipenská (přechází z roku 2023)
- výstava současných regionálních výtvarníků: Jiří a Jan Krtičkovi – Lipenská
- příprava velké autorské výstavy Jiřího Jílka ke 100 letům od narození (zahájení plánováno na leden 2025)
- vlastivědná vycházka nebo komentovaná prohlídka v rámci festivalu Den architektury
- prezentace sbírky výtvarného umění VMŠ v rámci rubriky Poklady ze sbírek – FB, web muzea
- Přednáška Jan Kryštof Handke na Šumpersku – ve spolupráci s Klášterními hudebními slavnostmi ke dvojitému výročí J. K. Handkeho (1694-1774)

Dílčí výzkumný úkol:

Historie hotelu Grand v Šumperku

Řešitelka: Kristina Lipenská

Dílčí výzkumný úkol navazující na výzkum z r. 2022, uskutečněný v rámci příprav festivalu Den architektury, součást dlouhodobého cyklu *Po stopách šumperských architektů*

Výstupy v roce 2024:

Příprava textů a obrazového materiálu pro publikaci (vydání v r. 2025)

Dílčí výzkumný úkol:

Stavební proměny města Šumperka

Řešitelky: Kristina Lipenská, Michaela Kollerová

Výstupy v roce 2024:

- příspěvky do pravidelné rubriky Šumperské proměny (Šumperský zpravodaj)

Hrad a zámek Úsov

Řešitelky: Lenka Müllerová, Kristina Lipenská, Barbora Tomešová

Příprava publikace Hrad a zámek Úsov, jejíž vydání je plánováno v rámci edice Knihovnička Severní Moravy.

Úkol pozastaven (mateřská dovolená L. Müllerové).

Barokní malířství a sochařství na Šumpersku, Zábřežsku a Mohelnicku

Řešitelka: Lenka Müllerová

Úkol pozastaven (mateřská dovolená v roce 2024).

Sbírka grafických listů K. Lukase ve sbírce zábřežského muzea

Řešitelka: Lenka Müllerová

V roce 2024 bude úkol zaměřen na badatelský výzkum a odborné zhodnocení (autorství aj.) další vybrané části kolekce staré grafiky od K. Lukase, dále na přípravu a realizaci výstavy *Václav Hollar. Fauna a flóra II* v Grafickém kabinetě V. Hollara v Muzeu Zábřeh, na přípravu podkladů a na uveřejnění vybraných tisků na webu muzea a eSbirky.cz.

1. výstava – *Václav Hollar. Fauna a flóra II* v Grafickém kabinetě Václava Hollara, Muzeum Zábřeh
2. příprava podkladů a prezentace další části kolekce na webu muzea + eSbirky.cz

Studium rozšíření, mapování výskytu a případný popis nových druhů brouků nadčeledi *Elateroidea* na území Šumperska

Řešitel: Milan Dvořák

Plošný zoogeografický průzkum šumperského okresu se zaměřením na entomofaunu. Hlavní důraz kladen na hledání nových druhů brouků, především skupiny Elateriformia, a na hledání různých typů vývoje mimikry u stávajících. V případě nižšího zastoupení brouků sledované čeledi bude úkol rozšířen na průzkum divergence i u ostatních zástupců tohoto řádu.

V roce 2024 pokračování projektu – rozšíření pole působnosti i na jiné lokality (Nedvězí); pokud nebudou nalezeny nové druhy u Elateriformia, tak bude výzkum čistě mapujícího charakteru a bude doplňovat sbírky VM. Výstup bude formou odborného článku; nasbírání brouci budou zároveň předmětem sbírkotvorné činnosti.

Floristický průzkum města Šumperka

Řešitelka: Jana Uhlířová

Lidská sídla představují jedinečné prostředí, v němž se díky pestré mozaice biotopů setkávají původní rostlinné druhy s druhy zavlečenými. Výzkumný úkol bude spočívat v dokumentaci a fotodokumentaci květeny vybraných ploch v Šumperku. Cílem úkolu bude nejen zmapovat,

jaké druhy se ve městě vyskytují, ale také zjistit, jak se zastoupení druhů liší v různých částech města a na různých typech stanovišť. Důraz bude kladen na nově se šířící nepůvodní druhy, ale stranou pozornosti nezůstanou ani druhy běžné. V roce 2024 bude výzkum zaměřen na břehy vodních toků.

Výstupy:

- sbírkotvorná činnost, fotodokumentace

Dějiny města Šumperka (víceletý projekt)

Řešitelé: Jakub Halama, Pavlína Janíčková, Michaela Kollerová, Kristina Lipenská, Lenka Müllerová, Jana Uhlířová

Cílem kolektivního výzkumného víceletého projektu je pokud možno podrobné zpracování dějin města Šumperka od jeho počátků, resp. od počátků osídlení jeho území. Historie města by byla zachycena téměř po současnost, jako zatímní mezník je dán rok 2002, kdy v souvislosti s územněsprávními reformami zanikl okresní úřad a město také ztratilo status okresního města. Dějiny města by měly být v rámci publikace zmapovány pokud možno po všech jeho stránkách. Nebude tedy sledován pouze chronologický vývoj města v jednotlivých časových obdobích (politické dějiny), ale práce se zaměří i na nejrůznější aspekty života města a jeho obyvatel – hospodářství, kulturu, školství, sport, architektonický vývoj, péči o zdraví, každodenní život a další.

Hlavním výstupem tohoto projektu bude publikace o dějinách města Šumperka, v rámci jejích příprav mohou být uveřejňovány studie a články na vybraná dílčí témata. V souvislosti se zpracováváním dílčích témat z dějin města mohou být připravovány i krátkodobé výstavy. Předpokládaný rozsah publikace je okolo 500 stran. Na zpracování jednotlivých úkolů se průběžně pracuje, nicméně zatím není upřesněn předpokládaný termín vydání knihy. Práce navíc ovlivnila také opatření v souvislosti s pandemií, která znemožňovala plnohodnotné využívání služeb archivů a knihoven.

Jednotlivé dílčí úkoly:

I. Hospodářské dějiny města Šumperka

Řešitelka: Michaela Kollerová

V roce 2024 bude pokračováno ve shromažďování podkladů k hospodářskému vývoji města. Budou shromážděny především poznatky z dostupné literatury a pak také bude provedeno dle potřeby studium archivních materiálů, popř. pořízena potřebná fotodokumentace míst spojených s hospodářským vývojem města.

Výstupy pro rok 2024:

- příprava kapitoly věnované hospodářským dějinám

II. Prehistorie a archeologie

Řešitel: Jakub Halama

Víceletý úkol autorského týmu, J. Halama se bude podílet v rámci archeologie – předběžně kapitola Prehistorie a archeologie a částečně též kapitoly Stavební vývoj a Obyvatelstvo. V r. 2024 studium materiálů a příprava textů.

III. Obyvatelstvo, Správa a politický vývoj

Řešitelka: Pavlína Janíčková

Pokračování studia materiálů a jeho shromáždění k dílčím kapitolám Obyvatelstvo, Správa a politický vývoj.

IV. Stavební vývoj, architektura a Kultura, spolky, sport

Řešitelka: Lenka Müllerová

Úkol zaměřen na badatelský výzkum, odborné zpracování podkladů, příprava textů k dílčím kapitolám Stavební vývoj, architektura a Kultura, spolky, sport.

Úkol pozastaven z důvodu mateřské dovolené.

V. Architektura a stavební vývoj, školství, kultura, náboženství

Řešitelka: Kristina Lipenská

Výstup v roce 2024:

- studium materiálů, příprava textů z témat architektura a stavební vývoj, školství, kultura, náboženství

VI. Přírodní poměry Šumperka

Řešitelka: Jana Uhlířová

Vegetace, fytoecologie, flóra do připravované publikace o Šumperku. Botanický průzkum zájmového území, fotodokumentace, sbírkotvorná činnost, excerpt literatury.

Cechovní památky Olomouckého kraje

Řešitelé: Pavlína Janíčková, Michaela Kollerová, Mária Kudelová, Zbyněk Žouželka

Projekt podporovaný Olomouckým krajem, na kterém spolupracují všechna jím zřizovaná muzea. Cílem je odborné zpracování vzácných sbírkových předmětů (souborů) ve formě publikace a případné výstavy. Projekt je již rozpracován a v roce 2024 by měl být ukončen vydáním publikace.

Výstup 2024: psaní textů a katalogových hesel, korektury textů, příprava předmětů (pro případné restaurování a konzervování), fotodokumentace pro obrazovou přílohu

2.1.1.2 Nové úkoly

Nová expozice k dějinám města Zábřeha

V roce 2024 bude zpracována projektová dokumentace k nové expozici věnované dějinám města Zábřeha, která nahradí stávající instalaci.

Podíl na přípravě nové stálé expozice v zábřežském muzeu – historie Kollerová, Sitta

Podíl na přípravě nové stálé expozice v zábřežském muzeu – uměleckohistorická část

Lipenská

770 let města Zábřeha

Řešitelka: Michaela Kollerová

V roce 2024 hodlá město Zábřeh připomenout 770 let své existence. Do těchto oslav se zapojí i muzeum, kdy je v plánu výstava vybraných sbírkových pohlednic a fotografií dokumentujících proměny podoby města a jeho ulic v průběhu času.

Výstup:

- Výstava
- Komentovaná prohlídka, popř. přednáška
- Katalog k výstavě

Předválečná amatérská archeologie na severní Moravě

Řešitelé: Jakub Halama, Pavlína Janíčková

Amatérské archeologii na severní Moravě se dříve věnoval K. Faltýnek, v r. 2023 na něj navázali řešitelé, kdy v rámci konference Dějiny archeologie zpracovali a publikovali téma „I. L. Červinka a jeho spolupráce s vlastivědným kroužkem v Dubicku na severní Moravě“. Další bádání bude zaměřeno na dosud opomíjené německy mluvící osobnosti amatérské archeologie v našem regionu (např. M. U. Kaspárek ze Zábřehu, J. Itermann z Mohelnice – oba po válce odsunuti). Téma propojuje archeologickou (identifikace starých nálezů a dokumentace v archeolog. sbírkách etc. – Halama) a historickou (archivy, obecní kroniky etc. – Janíčková) mezioborovou spolupráci. Výstupem budou jednotlivé odborné články (+ doplnění listovaček do expozice etc.).

Floristický průzkum okolí Bohdíkova

Řešitelka: Jana Uhlířová

Úkol bude zaměřen na dokumentaci vybraných lokalit, pořízení terénních záznamů o výskytu cévnatých rostlin na vybraných lokalitách, sběr herbářových položek.

2.2.2 Podíl na jiném úkolu

2.2.2.1 Pokračující úkoly

Projekt preventivní archeologie (hlavním nositelem Archeologické centrum Olomouc)

Řešitel: J. Halama (garant detektor. průzkumu v okr. Šumperk)

Preventivní detektorové průzkumy ohrožených lokalit v okr. Šumperk (je zároveň součástí interního úkolu Osídlení Mohelnicka, Zábřežska a Šumperka v mladším pravěku) + zajišťování jednotlivých detektorářských nálezů a jejich nálezového kontextu.

Identifikace a dokumentace tradiční lidové kultury

Řešitelka: Mária Kudelová

Výzkum tradiční rukodělné výroby a obyčejové kultury – dokumentace výrobců a nemateriálních statků jako podkladů pro další výzkumy pro zpracování nominací na titul Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje v dalších letech.

Dokumentace lidové a řemeslné výroby na Šumpersku, posudky a podklady pro činnost v certifikační komisi Jeseníky originální produkt

Řešitelka: Mária Kudelová

Zpracování posudků dle požadavků.

Mapování výskytu káně lesní a káně rousné

Řešitel: Milan Dvořák

Mapování výskytu káně lesní a káně rousné a dalších dravců na vytyčeném koridoru u Zábřehu. Spolupráce na akci BUTEO 2018/2019. Garantem akce je ZO ČSOP 31/O1 Tachov a Muzeum Českého lesa Tachov. Spolupráce na celostátním ornitologickém výzkumu. Monitoring je prováděn vždy v zimním období, okolo 15. listopadu, 15. ledna a 15. března. Lokalita Jestřebí–Pobučí. Úkol je dlouhodobý.

Výstupy 2024:

- Odborný článek

2.2.2.2 Nové úkoly

T-Expedice 2024

Vlastivědné muzeum v Šumperku předpokládá zapojení do prvního ročníku T-Expedice, určené pro děti a mládež zajímající se o vědu, přičemž muzeum by garantovalo a vedlo dvě sekce v rámci tohoto pilotního ročníku. Jednalo by se o dvě témata:

Zástavba města Šumperka kolem roku 1900

Řešitelka: K. Lipenská (expertogarantka)

Výzkumný úkol bude zpracováván v rámci projektu pro talentované žáky ZŠ a SŠ „T-expedice 2024“, realizovaného ve spolupráci s SVČ Doris Šumperk a MAS Šumperský venkov a MAS Horní Pomoraví.

Výstup v roce 2024:

Dokumentace šumperské Schillerstrasse v roce 1911 – zpracování jednotlivých objektů na dnešní Hlavní třídě (majitelé domů, živnostníci, vyhledání dobové fotodokumentace), dále pořízení srovnávacích fotografií domů v současnosti (exteriér, dle možností interiéry komerčních prostor). Vhodné srovnávací fotografie budou zařazeny do sbírek či fotoarchivu.

Botanická sekce (téma bude upřesněno)

Řešitelka: Jana Uhlířová (expertogarantka)

Jedná se o badatelskou akci určenou talentovaným a nadaným žákům základních a středních škol, pro které je to mnohdy první setkání s opravdovým vědeckým výzkumem. Badatelský úkol botanické sekce bude zvolen tak, aby výsledky mohly být potenciálně využity pro výstavu v následujících letech a aby badatelé v průběhu akce doplnili botanickou podsbíрку muzea herbariovými položkami cévnatých rostlin.

Výstupy:

- sbírkotvorná činnost, fotodokumentace, článek na web muzea

2.3 Odborná prezentace

2.3.1 Konference

2.3.1.2 Aktivní účast

2.3.1.3 Pasivní účast

V době sestavování plánu nebyly známy konkrétní termíny konferencí, případná účast se tedy bude odvíjet dle aktuální nabídky v průběhu roku 2024.

2.3.2 Semináře

Pořadatel:

- Organizace (společně s obcí Rohle a SOKA v Šumperku) setkání kronikářů mikroregionu Zábřežsko, podzim 2024

2.3.2.2 Aktivní účast

Semináře odborných komisí při AMG (etnografické, historické, archeologické atd.)

odborní pracovníci

XXIV. Svatováclavské setkání v Jeseníku – příspěvek k tématu Války na Jesenicku

Kollerová

2.3.2.3 Pasivní účast

Účast na seminářích je uváděna pouze rámcově, neboť témata ani termíny seminářů a školení pro rok 2024 nejsou v době tvorby plánu zpravidla ještě zveřejněny. Podrobněji bude vzdělávání zaměstnanců rozpracováno v plánu vzdělávání zaměstnanců VM Šumperk – samostatný dokument.

Přehledy výzkumů na Moravě a ve Slezsku v roce 2024

Halama, Tomešová

Seminář k Cesíku a CES

Vepřková

Setkání souvkařů severní Moravy, duben 2024

Dvořák

Seminář AMG na téma Knihovnictví

Lipenská

Floristický kurz ČBS

Uhlířová

Seminář AMG na téma Muzejní pedagogika

edukátor

Inventarizace majetku obcí, krajů, PO a BOZP (dle nabídky)

Červinková

Ekonomické semináře a personalistika (dle nabídky)

Krásná, Stebnická

Zaměstnanci oddělení provozu a výroby (Stoklas, Krňávek, Kopa, Skýva, Pejcha, Novák) absolvují povinná školení – lešenář, svářeč, vysokozdvizný vozík, řidič, motorová pila.

Všichni zaměstnanci se pravidelně zúčastňují školení bezpečnosti práce a požární ochrany. Zaměstnanci, kteří jsou oprávněni k řízení služebních vozidel, absolvují dle lhůtníku školení řidičů.

3. Prezentace

3.1 Ediční činnost

3.1.1 Vydané muzeem

3.1.1.1 Vlastní titul

Severní Morava

Hajtmarová

Další publikace budou připravovány k vydání v dalším období (2024–2025):

Průvodce a katalog k nové expozici loštického hrnčířství v PAK Loštice.

Halama, Janíčková

Historie hotelu Grand v Šumperku

Lipenská

Lidová architektura na severní Moravě

Kudelová

Katalog k výstavě Zábřeh na starých pohlednicích

Kollerová

Dotisk:

Skicář – publikace určená k prodeji a současně ke komentovaným prohlídkám a dílnám ve stálé expozici Život a dílo Adolfa Kašpara, dotisk v rámci výročí 90 let od úmrtí A. Kašpara

Janíčková

Vlastní tituly na webu www.muzeum-sumperk.cz:

Článek shrnující další část výzkumné práce. Mapování výskytu vybraných druhů brouků.

Dvořák

Krátké shrnutí výsledků ornitologického výzkumu káně lesní a káně rousné.

Dvořák

Kříže, kapličky, boží muka na Šumpersku – další 4 obce, aktualizace databáze.

Janíčková, Kudelová

Historické okénko Šumperska – průběžné seznamování veřejnosti se sbírkou fotografií VMŠ a zajímavostmi z historie regionu.

odb. pracovníci

Aktualizace rubriky Šumperské portréty na webu muzea.

odb. pracovníci

Prezentace digitalizovaných sbírek na webu muzea (i v rámci projektu Digitalizace sbírkových předmětů).

odb. pracovníci

3.1.1.2 Podíl na edici

3.1.2 Publikační činnost

3.1.2.2 Studie

Středověké malby v kostele Narození P. Marie v Brníčku (pracovní název) – SM

Lipenská (s dr. Doubravským, přesun z roku 2023)

3.1.2.3 Odborné články

Několik kratších článků k některým archeologickým akcím i nálezům v regionu z roku 2023 – do časopisu Přehled výzkumů (vyd. ARÚ Brno). Tomešová, Halama

Príspevek k identifikaci díla lidového řezbáře Josefa Mináře z Bludova (SM) Kudelová

Znovuobjevená krajinomalba Leo Balzarka (pracovní název, představení nové akvizice) – SM, rubrika Poklady ze sbírek Lipenská

Profesor dr. Ernst Reichel (SM) Kollerová

Wehrschildy ve sbírkách šumperského muzea – příspěvek k XXIV. Svatovácl. setkání

v Jeseníku Kollerová

Zajímavé floristické nálezy roku 2023 - *Cyclamen coum* (Additamenta Zpráv České botanické společnosti) Uhlířová

25. výročí výstavy živých hub v šumperském muzeu - SM Uhlířová

Muzea a připomínání významných výročí v životě regionu - příspěvek do publikace ke 20. výročí Komise regionální historie Moravy a Slezska AMG Kollerová

Přiblížení dějin města Šumperka a jeho architektonického vývoje – příspěvek do publikace ke 20. výročí Komise regionální historie Moravy a Slezska AMG Lipenská

3.1.2.4 Populárně-vědné články

Unikátní kolo Jaray-Rad – SM (Poklady z depozitáře) Janíčková

Publikace nějakého novějšího zajímavého nálezu z regionu, SM – rubrika Poklady našich depozitářů. Halama

Príspevky do seriálu Poklady ze sbírek na webu muzea. kurátoři sbírek

3.1.2.5 Informační články

Aktuální informace o výstavách a jiných muzejních aktivitách v regionálním a odborném tisku.

kurátoři výstav, vedoucí odd. a pracovišť

Informace na internetu – aktuální informace o výstavách.

kurátoři výstav, Zeman, Valová

3.1.2.6 Nálezové zprávy

Průběžné zpracovávání oznámení, hlášení a nálezových zpráv z archeologických dohledů (zde důraz na dopracování stále neodevzdaných nálezových zpráv ze starších archeolog. akcí, mj. hradiště Obersko – viz výše), výzkumů a detektorových prospekci pro Archeologický ústav (databáze Archeologická mapa ČR).

Halama, Tomešová

3.2 Výstavy – číselník odpovídá stanovenému obsahu výroční zprávy o činnosti, vysvětlivky a rozdělení výstav na vlastní a zapůjčené byly zpracovány podle metodiky NIPOS, formulář V-Kult.

Celkem 34 výstav, z toho 9 přechází z roku 2023

Výstavy autorské (3.2.1, 3.2.2) – vlastní výstava je autorsky připravená a ve sledovaném období vykazujícím muzeem zpřístupněná výstava obsahující v převážné míře vlastní exponáty (alespoň 50 %).

3.2.1 autorské z výzkumu

3.2.1.1 Opři se o mě (alternativně Houpy-houpy-houpačky)

Šumperk, Výstavní síň

červen–září 2024

Kudelová, Lipenská, Janíčková

3.2.1.2 Udělej si sám

výstava bude prezentovat domácí umění a domácí výrobu, tzv. „kutilství“, zaměřené na interiér domácnosti v období socialismu

Šumperk, Rytířský sál

květen–srpen 2024

Kudelová

3.2.1.3 770 let města Zábřeh

Zábřeh

únor–květen 2024

Kollerová, Sitta

3.2.2 Autorské

3.2.2.1 Dagmar Koverdinská: Dřevěné sochy – přechází z roku 2023

Šumperk, Výstavní síň

leden – 17. 3. 2024

Lipenská

3.2.2.2 Jiří a Jan Krtičkovi

Šumperk, Výstavní síň

září–říjen 2024

Lipenská

3.2.2.3 Čím voní Vánoce – přechází z roku 2023

výstava představí jednotlivé původce vůní, odkud pocházejí, odkdy se používají v českém prostředí

Šumperk, Hollarova galerie

leden 2024

Kollerová, Uhlířová

3.2.2.4 Hnízda

Šumperk, Hollarova galerie

duben–květen 2024

Dvořák

3.2.2.5 Houby

Šumperk, Hollarova galerie

červen–srpen 2024

Uhlířová

3.2.2.6 Město čte knihu. Dalibor Nesnídal – přechází z roku 2023

Šumperk, Rytířský sál

leden–únor 2024

Lipenská

3.2.2.7 Cesty křemene

vznik, vývoj, druhy a zajímavosti křemene našeho okresu z podsbírky šumperského muzea

Šumperk, Rytířský sál

únor–duben 2024

Dvořák

3.2.2.8 Výstava hub

tradiční výstava živých hub spojená s mykologickou poradnou

Šumperk, Rytířský sál

září 2024

Uhlířová

3.2.2.9 Blues Alive

Šumperk, Rytířský sál

listopad 2024

Gronychová

3.2.2.10 Betlémy

Šumperk, Rytířský sál

listopad–prosinec 2024

Kudelová

3.2.2.11 Vesmírná herna – přechází z roku 2023

interaktivní výstava

Šumperk, Muzejíčko

leden–květen 2024

Gronychová, Drugda A., Drugda R.

3.2.2.12 S Muzejíčkem kolem světa

interaktivní výstava

Šumperk, Muzejíčko

červen–říjen 2024

Gronychová, Drugda

3.2.2.13 Pravěká herna

Šumperk, Muzejíčko

říjen–prosinec 2024

Gronychová, Drugda, Halama

3.2.2.14 Betlémy

Mohelnice

listopad–prosinec 2024

Kudelová

3.2.2.15 Vánoční ozdoby ze sbírky Havelkova muzea v Lošticích

soubor ručně háčkovaných ozdob a ozdob ze skleněných korálek, které vyrobila Marie

Červinková z Loštic

PAK Loštice

leden 2024

Janičková

3.2.2.16 90. výročí úmrtí A. Kašpara

PAK Loštice

únor–květen 2024

Janičková

3.2.2.17 O perníku

PAK Loštice

říjen–prosinec 2024

Kudelová

3.2.4 Přejatá aktivně

Výstavy přejaté aktivně – za vlastní se může považovat i taková výstava, na níž jsou instalovány většinou nebo zcela zapůjčené exponáty, ale muzeum takovou výstavu vlastním nákladem připravilo a zhotovilo (např. výstava autorských děl výtvarného umělce, výstava zapůjčené soukromé sbírky určitých artefaktů).

3.2.4.1 Město čte knihu. Zdeněk Svěrák

Šumperk, Výstavní síň

listopad–prosinec 2024

Lipenská

3.2.4.2 Krajina starých sídel

Šumperk, Hollarova galerie

únor–březen 2024

Janíčková

3.2.4.3 Vila Háj

Výstava zapůjčena z Muzea umění Olomouc, doplněno o vlastní exponáty

Šumperk, Hollarova galerie

září–prosinec 2024

Lipenská

3.2.4.4 Zdeňka Rambousková – přechází z roku 2023

Galerie Mladých, Šumperk

leden 2024

Lipenská

3.2.4.5 Vánoční výstava betlémů – přechází z roku 2023

Zábřeh

únor 2024

Kudelová

3.2.4.6 Nářez – přechází z roku 2023

výstava prezentuje řezy kmeny stromů, doplněno o detaily na fotografiích

Lovecko-lesnické muzeum na zámku Úsov

duben–říjen 2024

Třísková

3.2.6 Zapůjčená

3.2.6.1 Výstava Nemocnice Šumperk. Mikrobiologie

Šumperk, Výstavní síň

duben–květen 2024

Valová, Gronychová

3.2.7 Putovní vlastní

Výstavy putovní vlastní – za vlastní výstavy se považují i výstavy putovní. Putovní výstavou se rozumí výstava připravená se záměrem, že bude muzeem půjčená a instalovaná mimo původní vlastní výstavní prostory (např. v jiných zařízeních, muzeích, ve školách, v jiných prostorách v obci, v kulturních klubových zařízeních apod.).

3.2.7.1 Jedovaté rostliny

Zábřeh

únor–květen 2024

Uhlířová

3.2.7.2 Vesmírná herna

Zábřeh

květen–srpen 2024

Gronychová, Drugda

3.2.7.3 Čím voní Vánoce

výstava představí jednotlivé původce vůní, odkud pocházejí, odkdy se používají v českém prostředí

Zábřeh

listopad–prosinec 2024

Kollerová, Uhlířová

3.2.7.4 Co šeptají andělé – přechází z roku 2023

sbírkové předměty VMŠ vztahující se ke společnému motivu anděla

Mohelnice

leden–březen 2024

Lipenská, Kudelová

3.2.7.5 Cesta k domům

výstava dokumentující domácí výrobu na venkově v minulosti

Mohelnice

březen–květen 2024

Tomešová

3.2.7.6 Herna

Mohelnice

červen–září 2024

Žouželka

3.2.7.7 Kam nechodí slunce, tam chodí lékař

Mohelnice

září–listopad 2024

Kollerová

3.3 Expozice

Václav Hollar. Fauna a flóra II – kolekce grafických listů V. Hollara v prostoru Grafického kabinetu V. Hollara

Muzeum Zábřeh

Pravidelná obměna kolekce grafik po jednom roce

Müllerová

Síň slávy Blues Alive – doplnění o další exponáty

Muzeum Šumperk

Gronychová

Historie města Zábřeha – příprava projektové dokumentace k novému pojetí stálé expozice věnované vývoji města Zábřeha v tamním muzeu

Kollerová, Lipenská, Sitta

3.4 Dílny

3.4.1 Autorské

Dílny k aktuálním výstavám a stálým expozicím:

Dílna O perníku – k výstavě v PAK Loštice

Janíčková

Dílny k výstavám: Štědrý večer nastal a O perníku

Kudelová

Dílny ke stálé expozici: Jak vzniká látka na šaty?

Kudelová

Dílny a komentované prohlídky ve stálé expozici Hrnčířství na Lošticku Janíčková, Halama

3.5 Přednášky

Každý pracovník se zařazením kurátor výstav a archeolog musí mít minimálně jednu samostatnou přednášku pro veřejnost. Mezi přednášky se v tomto případě nepočítají komentované prohlídky výstav a expozic.

3.5.1 Autorská z uzavřeného výzkumu

Mecenát Jana Ludvíka ze Žerotína – ve spolupráci s TIC Rapotín Lipenská
Jan Kryštof Handke na Šumpersku – ve spolupráci s Klášterními hudebními slavnostmi ke
dvojitému výročí J. K. Handkeho (1694-1774) Lipenská

3.5.2 Autorské

Otisky rodiny Kleinů na Šumpersku (pracovní název) - ve spolupráci s TIC Rapotín, 7. 2. 2024
Lipenská

Botanické vycházky pro veřejnost – Nový Malín a PR Pod Trlinou
Uhlířová

Průmyslový rozvoj Mohelnice od 2. poloviny 19. století do roku 1945 Žouželka

3. 6. Kulturně-výchovná činnost realizovaná externisty

3.6.3 Přednášky

Fenomén houpaní v životě člověka (doprovodný program k výstavě Houpy- houpy –
houpačky – pokud bude realizovaná v roce 2024) Petra Zsaková

Komentované prohlídky k výstavám:

Komentované prohlídky k aktuálním výstavám autoři výstav

3.6 Kulturně-výchovná činnost

3.6.1 Kulturní projekty obecně

3.6.3 Přednášky

3.6.5 Akce jiné

- **Muzeum Šumperk**

28. března – Velikonoce v muzeu Kudelová

14. června – Muzejní noc

červenec, srpen – Prázdninový den edukátor, kurátoři výstav

16. 10. 2024 - Mezinárodní den archeologie, Tomešová, Halama

16. 9. - Šumperský hafan

Adventní tvoření – prosinec edukátor

- **Muzeum Mohelnice**

Mezinárodní den archeologie, 15. a 19. 10. 2024

Tomešová, Halama

- **PAK Loštice**

Den s hrnčíři – září

Janíčková, Halama

27. března Velikonoce v PAK

Janíčková

- **Muzeum Zábřeh**

Soutěže pro školy O poklad paní Magdalény a Toulky zábřežskou minulostí

3.7 Internet

3.7.1 Vlastní stránky

Vlastivědné muzeum v Šumperku provozuje webové stránky www.muzeum-sumperk.cz, které v roce 2023 dostaly novou grafickou podobu. Kromě základních povinných údajů o organizaci, kontaktů a dalších identifikačních údajů jsou na webu umístěny informace o všech zařízeních VM Šumperk, stálých expozicích (virtuální prohlídky stálé expozice v šumperském muzeu a expozice Pravěk Mohelnicka v Muzeu Mohelnice a expozice v Lovecko-lesnickém muzeu na zámku Úsov) a výstavách a akcích. Zveřejněny budou digitalizované sbírkové předměty a také bude nově vyřešena prezentace publikací a článků.

Vlastivědné zajímavosti na www.muzeum-sumperk.cz:

- Článek shrnující další část výzkumné práce. Mapování výskytu vybraných druhů brouků. Dvořák
- Krátké shrnutí výsledků ornitologického výzkumu káně lesní a káně rousné. Dvořák
- Kříže, kapličky, boží muka na Šumpersku – další 4 obce, aktualizace databáze. Janíčková, Kudelová
- Historické okénko Šumperska – průběžné seznamování veřejnosti se sbírkou fotografií VMŠ a zajímavostmi z historie regionu. odb. pracovníci
- aktualizace rubriky Šumperské portréty na webu muzea. odb. pracovníci
- prezentace digitalizovaných sbírek na webu muzea. odb. pracovníci

Facebook muzea:

Historické okénko Šumperska – průběžné seznamování veřejnosti se sbírkou fotografií VMŠ a zajímavostmi z historie regionu. odb. pracovníci

Příspěvky do seriálu Poklady ze sbírek - kurátoři sbírek.

odb. pracovníci

4. Ostatní činnost

4.1 Odborné posudky

- odborná vyjádření k plánovaným stavebním činnostem a k proběhlým stavbám s archeologickým dohledem či záchranným výzkumem.

4.3 Členství v komisích

- Pracovní skupina pro tradiční lidovou kulturu v Olomouckém kraji Kudelová
- Středomoravská archeologická komise Tomešová, Halama
- Předseda regionální sekce AMG, člen senátu AMG Gronychová
- Oborové komise při AMG jednotliví odborní pracovníci dle zaměření
- Pracovní skupina Olomouckého kraje pro digitalizaci kulturního dědictví ve vlastnictví Olomouckého kraje Kollerová

4.7 Služby dle zákona 122 – bezplatné

- Kontrola stavebních aktivit v regionu dle požadavků stavebníků
- Záchranný archeologický výzkum dle požadavků stavebníků – pravděpodobně pokračování záchranného výzkumu v Dubicku, Za kostelem (polykulturní pravěké sídliště) – v případě pokračování výstavby rodinných domů.

4.8 Služby dle zákona 122 – placené

- Kontrola stavebních aktivit v regionu dle požadavků investorů.
- Záchranný archeologický výzkum dle požadavků investorů.

4.9 Zájmová sdružení u muzea

- Spolupráce s Respekt a tolerance, o. s. Žouželka
- Spolupráce se Společností přátel hradu Bouzova Gronychová, Žouželka

6. Účelové komise

- Redakce Severní Moravy Gronychová, Hajtmarová
- Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost VM v Šumperku
Halama, Lubina, Kollerová, Kudelová, Vepřková + 3 externí spolupracovníci
- Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost Muzea silnic ve Vikýřovicích Kudelová

- Poradní sbor pro sbírkotvornou činnost VM Jesenicka
Kollerová, Halama/Tomešová, Dvořák
- Vědecká rada Hanáckého muzea v přírodě
Kudelová
- Certifikační komise pro udělování regionální značky „Jeseníky originální produkt“
Kudelová